

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobce **Drda Glass, spol. s r. o.,** se sídlem Příšovice 124, proti žalovanému **Odvolacímu finančnímu ředitelství,** se sídlem Brno, Masarykova 31 (dříve Finanční ředitelství v Ústí nad Labem), v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 23. 11. 2012, č. j. 59 Af 26/2012 - 22,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Předmět a dosavadní průběh řízení

[1.] Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci usnesením napadeným nyní projednávanou kasační stížností odmítl žalobu žalobce brojící proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Ústí nad Labem ze dne 11. 9. 2012, č. j. 9253/12-1200-501918 (dále též „napadené rozhodnutí“). Jakkoliv v této věci rozhodovalo Finanční ředitelství v Ústí nad Labem, je nutno uvést, že ke dni 31. 12. 2012 byl tento orgán zrušen zákonem č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky. Jeho působnost přešla na Odvolací finanční ředitelství se sídlem v Brně, přičemž dle § 20 odst. 2 citovaného zákona platí, že jsou-li v rozhodnutích vydaných při správě daní uvedeny územní finanční orgány, zde tedy Finanční ředitelství v Ústí nad Labem, rozumí se jimi orgány finanční správy příslušné dle zákona č. 456/2011 Sb. (v tomto případě tedy Odvolací finanční ředitelství). Nejvyšší

správní soud proto podle § 69 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) v řízení o kasační stížnosti jednal s tímto orgánem.

[2.] Důvodem odmítnutí žaloby krajským soudem podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tzn. pro nesplnění podmínek řízení, byla skutečnost, že dne 12. 11. 2012 bylo do datové schránky soudu doručeno podání žalobce, učiněné prostřednictvím daňového poradce Ing. Borise Pospíšila a označené jako „Žaloba proti správnímu orgánu – Finančnímu ředitelství v Ústí nad Labem“. Obsahem tohoto blanketního podání však bylo toliko označení soudu, vůči němuž podání směřuje, označení žalobce, jeho zástupce a žalovaného a specifikace napadeného správního rozhodnutí a příloh (plná moc, zmocňující Ing. Borise Pospíšila k zastupování žalobce v řízení před krajským soudem a kopie napadeného rozhodnutí Finančního ředitelství v Ústí nad Labem ze dne 11. 9. 2012, č. j. 9253/12-1200-501918).

II. Podstata napadeného usnesení krajského soudu

[3.] Krajský soud podanou žalobu usnesením napadeným nyní projednávanou kasační stížností odmítl pro neodstranitelnou překážku řízení a věcí se meritorně nezabýval. Konstatoval, že za překážku řízení považuje neuvedení žalobních bodů, z nichž musí být patrno, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky za nezákonné nebo nicotné [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Soud zjistil, že napadené rozhodnutí žalovaného bylo zástupci žalobce doručeno dne 13. 9. 2012 a dvouměsíční lhůta k podání žaloby tak končila 13. 11. 2012. Za této situace tedy soud, jakkoliv postupoval neprodleně, již nemohl žalobce vyzvat k odstranění vad podání, spočívajících v absenci – byť i jediného – žalobního bodu, protože tyto vady nemohly být reálně do 13. 11. 2012 odstraněny.

III. Obsah kasační stížnosti

[4.] Podstata argumentace žalobce (dále jen „stěžovatel“) spočívá v tom, že pokud komunikace mezi soudem a stěžovatelem probíhala prostřednictvím datové schránky, nebylo lze vyloučit, že by stěžovatel na výzvu soudu byl schopen řádně zareagovat do 24:00 hod. dne 13. 11. 2012, když vadné, blanketní podání soudu došlo dne 12. 11. 2012 v 15:34 hod. Proto stěžovatel považuje napadené usnesení krajského soudu za nezákonné a navrhuje, aby bylo zrušeno a věc byla vrácena krajskému soudu k dalšímu řízení.

IV. Vlastní argumentace soudu

[5.] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti. Důvod, který stěžovatel uplatnil [§ 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.], je odepření přístupu k soudu, spočívající v tom, že krajský soud namísto meritorního projednání a rozhodnutí podané žaloby ji odmítl, přičemž stěžovatele předtím nevyzval k odstranění jejích vad. Předmětem přezkumu činěného zdejším soudem je proto výlučně otázka posouzení zákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu.

[6.] Nejvyšší správní soud nejprve konstatuje, že stěžovatel nerozporuje skutkové okolnosti řízení před krajským soudem. Stěžovatel sám přiznává, že pochybením jeho zástupce došlo k tomu, že krajskému soudu byl dne 12. 11. 2012 doručen pouze blanketní návrh, bez uvedení jakéhokoliv žalobního bodu. Rovněž potvrzuje, že tento návrh byl

krajskému soudu doručen tohoto dne prostřednictvím datové schránky v 15:34 hod. s tím, že posledním dnem lhůty pro podání žaloby byl den následující, tj. 13. 11. 2012.

[7.] Nejvyšší správní soud připomíná, že podle jeho ustálené judikatury musí žaloba vždy (byť třeba i jen v nejhrubších rysech) obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrno, z jakých skutkových a právních důvodů žalobce rozhodnutí napadá. Pokud žaloba žádný žalobní bod neobsahuje, může být tento nedostatek podmínek řízení odstraněn, a to ve lhůtě pro podání žaloby, na rozdíl od konkretizace v žalobě již uvedeného žalobního bodu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2003, č. j. 2 Azs 9/2003 - 40, publikovaný pod č. 113/2004 Sb. NSS, rozsudek ze dne 2. 8. 2007, č. j. 2 Azs 54/2007 – 42, či rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 – 58, publikovaný pod č. 835/2006 Sb. NSS; všechna citovaná rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz; srov. též nález Ústavního soudu ze dne 13. 1. 2000, sp. zn. III. ÚS 236/99, publikovaný pod č. 5/2000 Sb. nál. a usn., sv. č. 17, str. 35 a na http://nalus.usoud.cz).

[8.] Nejvyšší správní soud vyhodnotil - ve shodě s napadeným usnesením krajského soudu - žalobu jako blanketní. Žaloba totiž musí obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrno, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné [§71 odst. 1 písm. d), § 75 odst. 2 věta první s. ř. s]. Na tomto požadavku je, v důsledku uplatnění dispoziční a koncentrační zásady, ovládající správní soudnictví, nutno trvat a soud není oprávněn sám vyhledávat možné nezákonnosti správního aktu (viz zejména citovaný rozsudek rozšířeného senátu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 – 58). V nyní projednávaném případě stěžovatel tuto svoji povinnost, jejíž splnění je nezbytné pro meritorní přezkum žaloby, nesplnil, což ostatně ani sám nerozporuje.

[9.] Nejvyšší správní soud, který hodnotí zákonnost postupu krajského soudu a jeho rozhodnutí, kterým byl návrh odmítnut, dospěl k závěru, že napadené usnesení není nezákonné. Jak totiž opakovaně uvedl zdejší soud, *„pokud jde o nezbytnost výzvy k doplnění žalobního bodu, tak Nejvyšší správní soud ve svých rozhodnutích opakovaně uvedl, že v případech, kdy žaloba neobsahuje žádný žalobní bod, a zároveň již není objektivně možné, že by žalobce žalobní bod ve lhůtě pro podání žaloby doplnil, neexistuje zákonná povinnost soudu vyzývat žalobce k odstranění těchto vad ve smyslu § 37 odst. 5 s. ř. s., neboť takto široce pojímaná povinnost soudu by odporovala zásadě dispoziční a zásadě koncentrace řízení, v souladu s nimiž je řízení o žalobě koncipováno“* (viz rozsudek ze dne 4. 2. 2009, č. j. 2 As 69/2008 - 148, anebo ze dne 23. 10. 2003, č. j. 2 Azs 9/2003 – 40, publikovaný pod č. 113/2004 Sb. NSS).

[10.] Smyslem § 37 odst. 5 s. ř. s. je totiž upozornit podatele na vady podání, vyzvat ho k jejich odstranění, dát podateli možnost k odvrácení nepříznivých následků spojených s neodstraněním vad a o těchto následcích ho poučit. Lze-li nějakou vadu podání odstranit jen v zákonem omezené a neprominutelné lhůtě, má smysl vyzvat k takovému doplnění jen za předpokladu, bude-li to vůbec „technicky“ proveditelné a racionální. Nelze tedy vyloučit, aby taková výzva, zejména za použití moderních komunikačních prostředků, byla skutečně učiněna až v posledních dnech či zcela výjimečně v poslední den lhůty k podání žaloby. Jak nicméně konstatoval zdejší soud v rozsudku ze dne 11. 3. 2010, č. j. 7

As 15/2010 – 60, *„procesní postup účastníků řízení včetně toho, zda žalobce podá žalobu až v samém závěru lhůty, kdy tak může učinit, souvisí s jeho procesní odpovědností a musí nést případné důsledky, které z jeho vlastního načasování takových kroků plynou.“* Podáním učiněným v blanketní podobě až v odpoledních hodinách předposlední den zákonné lhůty tedy stěžovatel podstoupil riziko, že soudu nezbude dostatečný prostor pro úplnou a důslednou aplikaci postupu směřujícího k odstranění vad podání v souladu s § 37 odst. 5 s. ř. s.

[11.] Pokud za této situace soud stěžovatele nevyzýval k odstranění vad žaloby (což by se muselo stát v řádu pouze několika hodin), a namísto toho nejprve zjišťoval, kdy končí lhůta k podání žaloby (hned 13. 11. 2012), nelze jeho postup označit za nezákonný; byť nezákonným by samozřejmě tento postup nebyl ani tehdy, pakliže by tak soud učinil a namísto zjišťování včasnosti žaloby nejprve stěžovatele vyzval, aby obratem odstranil její vady. I pro tyto případy totiž platí zásada, že každý je povinen si svoje práva střežit sám. Soud nemohl ani přehlédnout, že stěžovatel byl zastoupen kvalifikovanou osobou, která především se měla podobné chyby vyvarovat, a že povinnost v žalobě uvést den doručení napadeného správního rozhodnutí plyne přímo ze zákona [§ 71 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], což však stěžovatel v blanketní žalobě rovněž neučinil.

[12.] Postup krajského soudu v této konkrétní věci nemůže být protizákonný ani proto, že informaci o tom, kdy bylo doručeno rozhodnutí žalovaného a kdy tedy i končí lhůta k podání žaloby, obdržel až dne 21. 11. 2012, tedy v době, kdy by již stejně k případným uplatněným žalobním bodům nemohl ze shora popsaných důvodů vůbec přihlížet.

[13.] Za této situace Nejvyššímu správnímu soudu nezbývá než konstatovat, že kasační stížnost není důvodná, a proto mu nezbylo, než rozsudkem jí zamítnout (§ 110 odst. 1, *in fine* s. ř. s.).

[14.] O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 1, věty první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Vzhledem k tomu, že stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka – žalovaného, v jeho případě nebylo prokázáno, že by mu v souvislosti s tímto řízením nějaké náklady vznikly a Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že se mu právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. března 2013

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu